

ULUSAL YETERLİLİK

[12UY0111-3]

AYAKÇI (DERİ/KÜRK HAZIR GİYİM) SEVİYE 3

REVİZYON NO:00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2012

ÖNSÖZ

Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 21.05.2012 tarihinde imzalan işbirliği protokolü ile görevlendirilen İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 26/12/2012 tarih ve 2012/98 sayılı kararı ile onaylanarak Ulusal Yeterlilik Çerçevesine (UYÇ) yerleştirilmesine karar verilmiştir.

Yeterliliğin hazırlanması, görüş bildirilmesi, incelenmesi ve doğrulanmasında katkı sağlayan kişi, kurum ve kuruluşlara görüş ve katkıları için teşekkür eder, yararlanabilecek tüm tarafların bilgisine sunarız.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler aşağıdaki unsurları içermektedir;

- a)Yeterliliğin adı ve seviyesi,
- b)Yeterliliğin amacı,
- c)Yeterliliğe kaynak teşkil eden meslek standardı, meslek standardı birimleri/görevleri veya yeterlilik birimleri,
- ç)Yeterlilik sınavına giriş için aranan şartlar,
- d)Yeterlilik birimleri bazında öğrenme çıktıları ve başarımlar ölçütleri,
- e)Yeterliliğin kazanılmasında uygulanacak ölçme, değerlendirme ve değerlendirici ölçütleri
- f)Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi, yenilenme şartları, belge sahibinin gözetimine ilişkin şartlar,
- g)Yeterliliği geliştiren kurum/kuruluş ve doğrulayan Sektör Komitesi.

Ulusal yeterlilikler ulusal meslek standartları ve/veya uluslararası meslek standartları esas alınarak oluşturulur.

Ulusal yeterlilikler;

- Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları,
- Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları,
- Kuruma yetkilendirme ön başvurusunda bulunmuş kuruluşlar,
- Ulusal meslek standardı hazırlamış kuruluşlar,
- Meslek kuruluşları ile bunların müşterek çalışmasıyla oluşturulur.

**[12UY0111-3] AYAKÇI (DERİ/KÜRK HAZIR GİYİM) (SEVİYE 3)
ULUSAL YETERLİLİĞİ**

1	YETERLİLİĞİN ADI	Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim)
2	REFERANS KODU	12UY0111-3
3	SEVİYE	3
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 8219
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	26.12.2012
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
8	AMAÇ	Bu yeterlilik, Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) mesleğinde işin eksiksiz, kaliteli, verimli ve geliştirilerek iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun yerine getirilmesi amacına yöneliktir. Örgün veya yaygın eğitim elde edilen yeterlilikler ile öğretim sonrasında veya çalışma hayatı içinde edinilen yeterliliklerin de belgelendirilerek deri/kürk hazır giyim sektöründe yetkin bir işgücü oluşturması esastır. Deri/kürk hazır giyim alanında üretim aşamalarını ve kullanılan malzemelerin teknik özelliklerini bilen ve yerinde uygulayan elemanların üretimde verimlilik ve standart sağlayabilmeleri amacıyla Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye3) ulusal yeterliliği hazırlanmıştır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
Deri Ayakçı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 10UMS0101-3		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
-		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
12UY0111-3/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çevre Güvenliği		
12UY0111-3/A2 Dikim Öncesi Hazırlık İşlemleri		

12UY0111-3/A3 İşi Dikime Hazırlama 12UY0111-3/A4 Dikilmiş Model Kontrolü	
11-b) Seçmeli Birimler	
-	
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları	
Sınav ve Belgelendirme için başvuran adayın mesleki yeterliliğini belgeleyebilmesi için A1, A2, A3, A4 birimlerinin tümünde başarılı olması gerekir.	
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
Ölçme ve değerlendirme, birimlerde tanımlanan tüm başarımlar ölçütlerini karşılayacak şekilde iki farklı aşamada yapılır. 1. Aşama Teorik Sınav 2. Aşama Performansa Dayalı Sınav Performans dayalı sınava girebilmesi için adayın tüm birimlerin teorik sınavlarından başarılı olması gerekir. Belge almaya hak kazanabilmek için aday, tüm birimlerin teorik ve performans sınavlarından başarı sağlamalıdır. Sınav sonuçlarının geçerlilik süresi sınav tarihinden itibaren 1 yıldır. Aday herhangi birim/aşamadan başarı sağlayamazsa bu süre içerisinde başarısız olduğu birim/aşamadan yeniden sınava girme hakkına sahiptir. Aday 1 yıl içerisinde her iki aşamanın tüm birimlerinden başarı sağlayamazsa 2. yıldan itibaren her iki aşamanın tüm birimlerinden sınava tabi tutulur. TEORİK SINAV Adayın başarısı ilgili birimin ölçme değerlendirme bölümünde belirtilen ölçütleri sağlama düzeyine göre değerlendirilir. Sınav soruları, teorik sınav kapsamında, ölçülmesi öngörülen tüm öğrenme çıktıları ve başarımlar ölçütlerini ölçebilecek ve Yeterlilik Birimlerinin Ek 2 kısımlarında yer alan başarımlar ölçütlerinin tamamını kapsayacak şekilde yapılır. Teorik bilgi sınavı bütünsel veya ayrı ayrı olarak gerçekleştirilir. PERFORMANSA DAYALI SINAV Uygulama gerçek çalışma ortamında veya gerçeğe yakın kontrollü ortamda gerçekleştirilir. Değerlendirme her birimin başarımlar ölçütlerini kapsayan kontrol listeleri ile yapılır. Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday Yeterlilik Birimlerinin Ek 2 kısımlarında yer alan başarımlar ölçütlerini başardığına dair kanıtları sunmalıdır. A1, A2, A3 ve A4 Yeterlilik Birimlerinin performansa dayalı sınav deri (zig) veya kürklü deri materyallerinden bir tanesi ile yapılır. Uygulama, seçilen deri/kürk giysi modelinin gerçek çalışma ortamında Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4) ile birlikte oluşturulması aşamalarında gerçekleştirilir. Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4)'ün bulunmadığı	

durumlarda sınav; Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) belgesi almak isteyen adayın başarımlarını ölçütlerini kontrollü bir şekilde ve denetim altında yerine getirmesi ile gerçekleştirilir.		
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi belgenin düzenlendiği tarihten itibaren 5 yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	Aday, Mesleki Yeterlilik Belgesi'nin geçerlilik süresi içinde en az 1 kez Sınav ve Belgelendirme Kuruluşu tarafından denetime tabi tutulur.
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	Belge geçerlilik süresi sonunda Belgelendirme Kuruluşu tarafından belge yenileme amaçlı gözetim yapılır. Adayların Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) olarak 2 yıl çalıştığını belgeleyebilmesi ve yeterlilikte değişiklik veya revizyon yapılmamış olması halinde bu gözetimlerde performansları olumlu değerlendirilen kişilerin belgeleri sınava gerek kalmaksızın beşer yıl daha uzatılır. Gözetimde başarısız olan veya çalışmasını belgeleyemeyen adaylar için performans sınavı tekrarlanır. Yeterlilikte değişiklik olması halinde adaylar değişikliğe konu birim(ler)in teorik ve performans sınavlarına katılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	26.12.2012-2012/98

12UY0111-3/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE ÇEVRE GÜVENLİĞİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çevre Güvenliği
2	REFERANS KODU	12UY0111-3/A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26.12.2012
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	

Deri Ayakçı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 10UMS0101-3

7	ÖĞRENME ÇIKTILARI
---	--------------------------

Öğrenme Çıktısı 1: İş sağlığı ve güvenliği kurallarını bilir ve uygular.

Başarım Ölçütleri

- 1.1: Mesleğe ve işyerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını doğru bir şekilde uygular.
- 1.2: İş kazalarında uygulanması gereken ilk yardım kuralını bilir.
- 1.3: Acil durum ve kazalarda ilgili personel ve acil hizmet birimlerini bilgilendirme prosedürünü bilir.
- 1.4: Kişisel koruyucu donanımları işe uygun olarak kullanır.
- 1.5: Gerekli koruma ve müdahale araçlarını İSG kurallarına uygun kullanır.

Öğrenme Çıktısı 2: Güvenlik önlemlerini bilir ve uygular.

Başarım Ölçütleri

- 2.1: Yapılan işin gereğine uygun çevre koruma önlemlerini etkin bir şekilde uygular.
- 2.2: Doğal kaynakların tüketimini etkin bir şekilde kontrol eder.
- 2.3: Çevresel risklerin azaltılması için ilgili güvenlik önlemlerini belirlemede etkindir.
- 2.4: Çevresel risklerin azaltılması için ilgili güvenlik önlemlerini etkin bir şekilde uygular.

8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
---	-------------------------------

8 a) Teorik Sınav

Çoktan seçmeli soru sistemi kullanılır. A1 birimi için en az 5 soru sorulur. Her soru eşit puanlı olup, cevap anahtarı üzerinden değerlendirilir. Yanlış cevaplar dikkate alınmayıp değerlendirme doğru cevaplar üzerinden yapılır. Adayın başarılı sayılabilmesi için en az 60/100 puan alması gerekir. Soru başına sınav süresi en az 1 dakikadır. Sınav kapalı kitap usulü gerçekleştirilir. Teorik bilgi soruları belirlenen tüm başarımların ölçütlerini karşılar. Teorik sınav soruları iş gerçekleştirilirken değerlendirici tarafından sözlü olarak adaya sorulabilir veya sınav yeterli sayıda gözetmen eşliğinde sınıf ortamında kağıt üzerinde gerçekleştirilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

Performansa sayılı sınav tüm başarımların ölçütlerini kapsayacak bir uygulama senaryosu içerisinde gerçekleştirilir. A1 Birimi için ayrı bir performansa dayalı sınav yapılmayacak, başarımların ölçütleri A2 ve A3 birimlerinin performansa dayalı sınavları esnasında değerlendirilecektir. Performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için adayın 70/100 puan alması ve belirlenmiş kritik eylem

basamaklarının tümünden başarılı olması gereklidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Performansa dayalı sınavda 1 adet model giysi seçilerek, Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim (Seviye 3) tarafından kesilmesi beklenmektedir.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	26.12.2012-2012/98

EKLER**EK 1 Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler**

1. Meslekle ilgili terimler, simgeler, kısaltmalar ve temel kavramlar
2. Meslekle ilgili araç, gereç, donanım ve malzeme bilgisi.
3. Mesleğin uygulandığı çalışma koşulları ve iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı bilgisi
4. İşçi, İş güvenliği, kaza önlemleri, (KD)ler
 - a. İş güvenliği talimatları
 - b. Kaza önleme talimatları
 - c. Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD) ler
 - d. Muhtelif makinelerdeki koruma önlemleri
 - e. Kaza durumundaki davranış
 - f. Üretimin çevre için oluşturduğu tehlikeler
5. Temel İlk yardım Bilgisi
6. Çevre ve Çevreyi Koruma Bilgisi
 - a. Çevre, Çevre kirliliği
 - b. Ekoloji, ekolojik denge
 - c. Atık bilgisi
 - d. Çevre ve çevreyi koruma
 - e. Deri işlenti sektörünün yol açtığı çevre sorunları
 - f. Su, toprak, hava ve gürültü kirliliği
 - g. Doğal kaynakların verimli kullanımı
7. Kalite Yönetim Sistemi Temel Kavramlar ve Tanımlar

EK 2 İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çevre Güvenliği Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tablo

YETKİNLİKLER				
UMS BÖ	UY BÖ		A-BECERİ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri yapabildiğine dair kanıtları sunmalıdır:	
A.1.5	1.5	A1	Kişisel koruyucu donanımları işe uygun olarak kullanır.	*
A.1-4	1.4		Acil durum ve kazalarda temel ilk yardım kurallarını bilir.	*
A.2.1	2.1	A2	Yapılan işin gereğine uygun çevre koruma önlemlerini etkin bir şekilde uygular.	*
A.2.2	2.2		Doğal kaynakların tüketimini etkin bir şekilde kontrol eder.	*

(*) Yetkinliğin kanıtlanması için başarılı olunması zorunlu olan başarım ölçütleridir.

UMS BÖ	UY BÖ		B-BİLGİ ve ANLAYIŞ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri bildiğine ve anladığına dair kanıtları sunmalıdır:	
A.1-1	1.1	B1	İşyerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını ve İSG kurallarını doğru bir şekilde bilir.	
A.1-2 A.1.6	1.2 1.6		İş yerinde karşılaşılabilecek tehlikeleri ve tehlike kaynaklarını ve gerekli koruma ve müdahale araçlarını bilir.	
A.1-3	1.3		Acil durum ve kazalarda ilgili personel ve acil hizmet birimlerini bilgilendirme prosedürünü bilir.	

A.1-4	1.4		Acil durum ve kazalarda temel ilk yardım kurallarını bilir.	
A.2.3	2.3	B2	Çevresel risklerin azaltılması için ilgili güvenlik önlemlerini belirlemede etkindir.	

**[12UY0111-3/A2] DİKİM ÖNCESİ HAZIRLIK İŞLEMLERİ
YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Dikim Öncesi Hazırlık İşlemleri
2	REFERANS KODU	12UY0111-3/A2
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26.12.2012
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	

Deri Ayakçı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 10UMS0101-3

7	ÖĞRENME ÇIKTILARI
---	--------------------------

Öğrenme Çıktısı 1: İş organizasyonu yapar.

Başarım Ölçütleri

- 1.1: Ürün hazırlamaya uygun şekilde çalışma tezgâhının temizliğini yapar.
- 1.2: Malzemelerini model oluşturmaya uygun şekilde kullanıma hazırlar.
- 1.3: İş gücü ihtiyacını ilgili yetkili ile tespit eder.
- 1.4: İşin teslim tarihini ürün teslim tarihine uygun olarak belirler.
- 1.5: Model hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri deri model makineci ile inceler.
- 1.6: Dikilecek ürünün işlem sırasını deri model makineci ile teknik föye göre tespit eder.
- 1.7: Model çizimi veya teknik föyde belirlenen dikiş tekniklerini deri model makineci ile inceler.
- 1.8: Kullanılacak araç-gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygunluğunu inceler.
- 1.9: Kullanılacak araç-gereç ve yardımcı malzemeleri dikime uygun şekilde hazırlar.
- 1.10: Deri model makineci ile teknik föy ve modele göre hazırlanacak ürünün iş planını yapar.

Bağlam: Teknik föy ve model özelliği

Öğrenme Çıktısı 2: Kalite güvence sistemi gerekliliklerine uygun çalışır.

Başarım Ölçütleri

- 2.1: Üretim talimatlarında belirlenen kalite gerekliliklerine uygun malzeme kullanır.
- 2.2: Ürünü dikime izin verilen tolerans ve sapmaları aşmayacak şekilde hazırlar.
- 2.3: Belirlenen kalite gerekliliklerini planlı ve talimatlara uygun yapar.

Öğrenme Çıktısı 3: Kalıp kontrol numunesini dikime hazırlar. (tekstil/imitasyon)

Başarım Ölçütleri

- 3.1: Şablon parça sayısını teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.
- 3.2: Şablon bilgi yazılarını teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.
- 3.3: Kalıp üzerinde tespit edilen eksikliklerin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
- 3.4: Kesilmiş numune parçalarının modele uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.
- 3.5: Modele uygun olmayan kesimin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
- 3.6: Teknik föy ve modele göre dikilecek parçaları dikime hazırlar.
- 3.7: Dikilen numunenin teknik föy ve modele uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.
- 3.8: Tespit edilen hataların deri model makineci tarafından düzeltilmesini sağlar.

Bağlam: Teknik föydeki üretim talimatları

Öğrenme Çıktısı 4: Kalıp kontrol numunesini kontrol eder.**Başarım Ölçütleri**

4.1: İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.

4.2: Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.

4.3: Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.

4.4: Aksesuar ve süsleme malzemelerinin ürüne, dikime ve üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.

4.5: Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini deri model makineci ile kontrol eder.

4.6: Deri model makineci ile ara kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.

Bağlam: Teknik föydeki üretim talimatları

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME**8 a) Teorik Sınav**

Çoktan seçmeli soru sistemi kullanılır. A2 birimi için en az 10 soru sorulur. Her soru eşit puanlı olup, cevap anahtarı üzerinden değerlendirilir. Yanlış cevaplar dikkate alınmayıp değerlendirme doğru cevaplar üzerinden yapılır. Adayın başarılı sayılabilmesi için en az 60/100 puan alması gerekir. Soru başına sınav süresi en az 1 dakikadır. Sınav kapalı kitap usulü gerçekleştirilir. Teorik bilgi soruları belirlenen tüm başarım ölçütlerini karşılar. Teorik sınav soruları iş gerçekleştirilirken değerlendirici tarafından sözlü olarak adaya sorulabilir veya sınav yeterli sayıda gözetmen eşliğinde sınıf ortamında kağıt üzerinde gerçekleştirilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

Bu birimin performansa dayalı sınavı gerçek iş ortamında gerçek deri/kürk malzeme ile iş sağlığı ve güvenliği sağlanmış ortamlarda yapılır. Adaya değerlendirici tarafından, istenen ayakkabı modellerinden bir tanesinin kesim işlemleri ile ilgili EK-2 Dikim Öncesi Hazırlık İşlemleri Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tabloyu kapsayacak bir uygulama senaryosu içerisinde yapılması istenen işlemlere dair bir iş talimatı verilir.

Adayın dikim öncesi hazırlık işlemleri için sınav materyallerinde belirtilen azami süre içerisinde işi gerçekleştirmesi gerekir. Performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için adayın 85/100 puan alması ve belirlenmiş kritik eylem basamaklarının tümünden başarılı olması gereklidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

-

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	26.12.2012-2012/98

EKLER**EK 1 Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler**Eğitim İçeriği:

1. İş Organizasyonu ve Planlama
2. Makine Bilgisi
3. Malzeme Bilgisi
4. Deri, Kürk ve Temel Tekstil Yüzey Çeşitleri ve Özellikleri
5. Deri/Kürk Dikim Yöntem ve Teknikleri
6. Dikim Araçlarını Tanıma ve Etkin Kullanma,
7. Malzeme Yüzey Kontrolü (Optik)
8. Basit Anatomi Bilgisi
9. Renk Bilgisi
10. Görsel Dikkat
11. Sayısal Dikkat
12. Analitik Düşünme ve Kıyaslayabilme,
13. Kalite Kontrol Bilgisi
14. Zamanı İyi Kullanma

EK 2 Dikim Öncesi Hazırlık İşlemleri Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tablo

YETKİNLİKLER				
UMS BÖ	UY BÖ		A-BECERİ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri yapabildiğine dair kanıtları sunmalıdır:	
B.1.1	1.1	A1	Ürün hazırlamaya uygun şekilde çalışma tezgâhının temizliğini yapar.	*
B.1.2	1.2		Malzemelerini model oluşturmaya uygun şekilde kullanıma hazırlar.	*
B.2.2	1.3		İş gücü ihtiyacını ilgili yetkili ile tespit eder.	
B.2.2	1.4		İşin teslim tarihini ürün teslim tarihine uygun olarak belirler.	
B.3.2	1.5		Model hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri tespit eder.	*
B.3.2	1.6		Dikilecek ürünün işlem sırasını deri model makineci ile teknik föye göre tespit eder.	*
B.4.1	1.7		Model çizimi veya teknik föyde belirlenen dikiş tekniklerini deri model makineci ile tespit eder.	*
B.5.1	1.8		Kullanılacak araç-gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygunluğunu tespit eder.	
B.5.2	1.9		Kullanılacak araç-gereç ve yardımcı malzemeleri dikime uygun şekilde hazırlar.	*
B.6.1	1.10		Deri model makineci ile teknik föy ve modele göre hazırlanacak ürünün iş planını yapar.	*
A.3.1	2.1	A2	Üretim talimatlarında belirlenen kalite gerekliliklerine uygun malzeme kullanır.	
A.3.2	2.2		Ürünü dikime izin verilen tolerans ve sapmaları aşmayacak şekilde hazırlar.	*
A.3.3	2.3		Belirlenen kalite gerekliliklerini planlı ve talimatlara uygun yapar.	
C.1.1	3.1	A3	Şablon parça sayısını teknik föy ve modele göre deri model makineci ile	*

			kontrol eder.	
C.1.2	3.2		Şablon bilgi yazılarını teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.	*
C.1.3	3.3		Kalıp üzerinde tespit edilen eksikliklerin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.	
C.2.1	3.4		Kesilmiş numune parçalarının modele uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	*
C.2.2	3.5		Modele uygun olmayan kesimin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.	
C.3.1	3.6		Teknik föy ve modele göre dikilecek parçaları dikime hazırlar.	*
C.4.1	3.7		Dikilen numunenin teknik föy ve modele uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	*
C.4.2	3.8		Tespit edilen hataların deri model makineci tarafından düzeltilmesini sağlar.	
G.1.1	4.1	A4	İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.2	4.2		Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.3	4.3		Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.4	4.4		Aksesuar ve süsleme malzemelerinin ürüne, dikime ve üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.5	4.5		Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.6	4.6		Deri model makineci ile ara kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.	*

(*) Yetkinliğin kanıtlanması için başarılı olunması zorunlu olan başarımlar ölçütleridir.

YETKİNLİKLER				
UMS BÖ	UY BÖ		B-BİLGİ ve ANLAYIŞ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri yapabildiğine dair kanıtları sunmalıdır:	
B.1.1	1.1	B1	Temiz ve düzenli bir çalışma ortamının sağladığı faydaları doğru olarak tanımlar.	
B.1.2	1.2		Kullanılacak malzemeleri işlem sırasına göre hazırlaması gerektiğini bilir.	
B.4.1	1.7		Uygulanacak dikiş tekniklerine göre parçaları hazırlama yöntemlerini doğru tanımlar.	
B.5.2	1.9		Kullanılacak malzemeleri model özelliğine göre belirlemesi gerektiğini bilir.	
B.6.1	1.10		İş planının çalışanlara sağladığı faydaları doğru olarak tanımlar.	
A.3.1	2.1	B2	Üretim talimatlarında belirlenen kalite gerekliliklerine uygun malzemelerin özelliklerini bilir.	
A.3.2	2.2		Ürünün kabul edilebilir toleranslarını doğru tanımlar.	
C.1.1 C.1.2	3.1 3.2	B3	Şablon üzerinde bulunan yazı ve işaretleri doğru tanımlar.	
G.1.1	4.1	B4	İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre yapması gerektiğini bilir.	
G.1.5	4.5		Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, olabilecek ütü hatalarını doğru tanımlar.	

**[12UY0111-3/A3] İŞİ DİKİME HAZIRLAMA
YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İşı Dikime Hazırlama
2	REFERANS KODU	12UY0111-3/A3
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26.12.2012
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	

Deri Ayakçı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 10UMS0101-3

7	ÖĞRENME ÇIKTILARI
---	--------------------------

Öğrenme Çıktısı 1: Model kesimini kontrol eder.

Başarım Ölçütleri

- 1.1: Deri/kürk kesiminin doğruluğunu teknik föy ve modele göre kontrol eder.
- 1.2: Deri model makineci ile kalıptan deriye/kürke geçirilen gerekli işaretleri kontrol eder.
- 1.3: Kesilmiş model parçalarında tespit edilen hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
- 1.4: Deri model makineci ile teknik föy ve şablona göre tela, astar, uya gibi yardımcı malzemelerin doğruluğunu kontrol eder.
- 1.5: Yardımcı malzemelerde tespit ettiği hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.

Öğrenme Çıktısı 2: Ürünü telalar.

Başarım ölçütleri:

- 2.1: Model parçalarında kullanılacak tela çeşitlerinin ürüne uygunluğunu kontrol eder.
- 2.2: Model üzerinde doğru parçaya doğru telayı yerleştirir ve yapıştırır.
- 2.3: Telalanmış parçaların, renk değişimi, potluk/gerginlik gibi görsel ve teknik kontrolünü yapar.
- 2.4: Telalanan parçaları dikim için deri model makineciye verir.

Bağlam: Teknik föydeki üretim talimatları

Öğrenme Çıktısı 3: Dikiş/çatıma hazırlık yapar.

Başarım ölçütleri:

- 3.1: Şablona göre dikilmesi gereken yerleri işaretler, eşler, parçaları yerleştirir ve deri model makineciye verir.
- 3.2: Model makineci tarafından dikilen parçaların doğru birleştirilip birleştirilmediğini kontrol eder.
- 3.3: Tespit ettiği hataları uygun şekilde düzeltir.

Öğrenme Çıktısı 4: Uya çeker/yapıştırır.

Başarım ölçütleri:

- 4.1: Modele göre uya yapılacak yerleri belirler.
- 4.2: Deride/kürkte potluk ve esneme olmayacak şekilde uya çeker/yapıştırır.
- 4.3: Deri model makineci tarafından tespit edilen uya çalışma hatalarını düzeltir.

Öğrenme Çıktısı 5: Dikiş Açar.

Başarım ölçütleri:

- 5.1: Deri model makineci tarafından dikilen parçalarda modele göre dikiş açma işlemi yapar.

5.2: Açılan dikişte potluk ve esneme gibi hatalar yapmadan yapıştırma işlemi yapar.

5.3: Deri model makineci tarafından tespit edilen dikiş açma hatalarını düzeltir.

Öğrenme Çıktısı 6: Kenar kıvrır.

Başarım ölçütleri:

6.1: Modele ve kalıpta kullanılan paya göre dikişsiz kenarlara solüsyon sürer.

6.2: Potluk ve esneme gibi hatalar yapmadan dikiş/kenar kıvrırma işlemi yapar.

6.3: Deri model makineci tarafından tespit edilen dikiş/kenar kıvrırma hatalarını düzeltir.

Öğrenme Çıktısı 7: İlik/Cep yeri açar.

Başarım ölçütleri:

7.1: Teknik föy ve modele göre ilik/cebin yerini işaretler ve parçaları yerleştirir.

7.2: Deri model makineci tarafından dikilen ilik/cep yerini elde makas veya jilet ile keser ve payları kıvrırarak yapıştırır.

7.3: Modele göre dikiş yapılacak parçaları deri model makineciye verir.

Öğrenme Çıktısı 8: Dikiş bindirme ve parça kontrolü/regula yapar.

Başarım ölçütleri:

8.1: Makineci tarafından dikilen parçalarda gerekli yerlere solüsyon sürer ve uygun tarafa bindirme işlemini yapar.

8.2: Kenarı düzgün ve potluk oluşturmada yapıştırma işlemini yapar.

8.3: Deri model makineci tarafından tespit edilen dikiş bindirme hatalarını düzeltir.

8.4: Teknik föye göre model parçalarının ölçüsünü, simetrik parçaların eşitliğini ve parçalar arası uyumu kontrol eder.

8.5: Teknik föy, model ve şablona göre modeldeki çıtçı basılacak yerleri işaretler.

8.6: Deride/kürkde çıtçı çalışılacak yerin arka yüzüne uya yerleştirir.

Öğrenme Çıktısı 9: Etiket hazırlar.

Başarım ölçütleri:

9.1: Teknik föy ve modelde belirtilen bilgilere göre etiket yerini işaretler.

9.2: İşaretlenen yere uygun etiketi yapıştırır.

9.3: Etiketli parçayı dikim için deri model makineciye verir.

Öğrenme Çıktısı 10: Ara ölçüm kontrolü yapar.

Başarım ölçütleri:

10.1: Ölçü tablosuna göre yarı mamul ürünün ölçü kontrolünü deri model makineci ile birlikte yapar.

10.2: Ara ölçüm kontrolünde tespit edilen hataları düzeltir veya düzeltilmesini sağlar.

Öğrenme Çıktısı 11: Tulum yapar ve fermuar yapıştırır.

Başarım ölçütleri:

11.1: Astar, yaka, cep/ilik ve apoletlerdeki dikiş payı fazlalığını keser ve çıt atar.

11.2: Hazırladığı parçaları ön yüze çevirir.

11.3: Teknik föye göre fermuar yerini ayarlar, solüsyon sürer ve doğru ölçüde fermuarı yerleştirir.

11.4: Çekme ve potluk gibi hatalar yapmadan fermuarı yapıştırır.

11.5: Fermuar yerleştirdiği parçayı deri model makineciye verir ve dikilmesini sağlar.

Öğrenme Çıktısı 12: Hatalı parçaları tamir yapar.

Başarım ölçütleri:

12.1: Hatalı parçayı veya aksesuarı deriye zarar vermeden söker.

12.2: Önceki iğne izleri görünmeyecek şekilde, yeni parçayı/aksesuarı modele yerleştirir.

12.3: Yapıştırma işlemlerini yapar, dikilecek parçaları deri model makineciye verir.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
Çoktan seçmeli soru sistemi kullanılır. A3 birimi için en az 15 soru sorulur. Her soru eşit puanlı olup, cevap anahtarı üzerinden değerlendirilir. Yanlış cevaplar dikkate alınmayıp değerlendirme doğru cevaplar üzerinden yapılır. Adayın başarılı sayılabilmesi için en az 60/100 puan alması gerekir. Soru başına sınav süresi en az 1 dakikadır. Sınav kapalı kitap usulü gerçekleştirilir. Teorik bilgi soruları belirlenen tüm başarımlar ölçütlerini karşılar. Teorik sınav soruları iş gerçekleştirilirken değerlendirici tarafından sözlü olarak adaya sorulabilir veya sınav yeterli sayıda gözetmen eşliğinde sınıf ortamında kağıt üzerinde gerçekleştirilir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
Bu birimin performansa dayalı sınav gerçek iş ortamında gerçek deri/kürk malzeme ile iş sağlığı ve güvenliği sağlanmış ortamlarda yapılır. Adaya değerlendirici tarafından, istenen ayakkabı modellerinden bir tanesinin kesim işlemleri ile ilgili, EK-2: <u>İşi Dikime Hazırlama İşlemleri Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tabloyu</u> kapsayacak bir uygulama senaryosu içerisinde yapılması istenen işlemlere dair bir iş talimatı verilir. Adayın dikim öncesi hazırlık işlemleri için sınav materyallerinde belirtilen azami süre içerisinde işi gerçekleştirmesi gerekir. Performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için adayın 85/100 puan alması ve belirlenmiş kritik eylem basamaklarının tümünden başarılı olması gereklidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
-		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	26.12.2012-2012/98

EKLER**EK 1 İşı Dikime Hazırlama Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler**Eğitim İçeriği:

1. İş Organizasyonu ve Planlama
2. Makine Bilgisi
3. Malzeme Bilgisi
4. Deri, Kürk ve Temel Tekstil Yüzey Çeşitleri ve Özellikleri
5. Deri/Kürk Dikim Yöntem ve Teknikleri
6. Dikim Araçlarını Tanıma ve Etkin Kullanma,
7. Malzeme Yüzey Kontrolü (Optik)
8. Basit Anatomi Bilgisi
9. Renk Bilgisi
10. Görsel Dikkat
11. Sayısal Dikkat
12. Analitik Düşünme ve Kıyaslayabilme,
13. Kalite Kontrol Bilgisi
14. Zamanı İyi Kullanma

EK 2 İşı Dikime Hazırlama Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tablo

YETKİNLİKLER				
UMS BÖ	UY BÖ		A-BECERİ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri yapabildiğine dair kanıtları sunmalıdır:	
D.1.1	1.1	A1	Deri/kürk kesiminin doğruluğunu teknik föy ve modele göre kontrol eder.	*
D.1.2	1.2		Kalıptan deriye/kürke geçirilen gerekli işaretleri kontrol eder.	*
D.1.3	1.3		Kesilmiş model parçalarında tespit edilen hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.	
D.1.4	1.4		Deri model makineci ile teknik föy ve şablona göre tela, astar, uya gibi yardımcı malzemelerin doğruluğunu kontrol eder.	*
D.2.1	1.5		Yardımcı malzemelerde tespit ettiği hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.	
E.1.1	2.1	A2	Model parçalarında kullanılacak tela çeşitlerinin ürüne uygunluğunu kontrol eder.	
E.1.2	2.2		Model üzerinde doğru parçaya doğru telayı yerleştirir ve yapıştırır.	*
E.1.3	2.3		Telalanmış parçaların, renk değişimi, potluk/gerginlik gibi görsel ve teknik kontrolünü yapar.	*
E.1.4	2.4		Telalanan parçaları dikim için deri model makineciye verir.	
E.2.1	3.1	A3	Şablona göre dikilmesi gereken yerleri işaretler, eşler, parçaları yerleştirir ve deri model makineciye verir.	*
E.2.2	3.2		Model makineci tarafından dikilen parçaların doğru birleştirilip birleştirilmediğini kontrol eder.	*
E.2.3	3.3		Tespit ettiği hataları uygun şekilde düzeltir.	
E.3.1	4.1	A4	Modele göre uya yapılacak yerleri belirler.	

E.3.2	4.2		Deride/kürkta potluk ve esneme olmayacak şekilde uya çeker/yapıştırır.	*
E.3.3	4.3		Deri model makineci tarafından tespit edilen uya çalışma hatalarını düzeltir.	
E.4.1	5.1	A5	Deri model makineci tarafından dikilen parçalarda modele göre dikiş açma işlemi yapar.	*
E.4.2	5.2		Açılan dikişte potluk ve esneme gibi hatalar yapmadan yapıştırma işlemi yapar.	*
E.4.3	5.3		Deri model makineci tarafından tespit edilen dikiş açma hatalarını düzeltir.	
E.5.1	6.1	A6	Modele ve kalıpta kullanılan paya göre dikişsiz kenarlara solüsyon sürer.	
E.5.2	6.2		Potluk ve esneme gibi hatalar yapmadan dikiş/kenar kıvrırma işlemi yapar.	*
E.5.3	6.3		Deri model makineci tarafından tespit edilen dikiş/kenar kıvrırma hatalarını düzeltir.	*
E.6.1	7.1	A7	Teknik föy ve modele göre iliğin/cebin yerini işaretler ve parçaları yerleştirir.	*
E.6.2	7.2		Deri model makineci tarafından dikilen ilik/cep yerini elde makas veya jilet ile keser ve payları kıvrarak yapıştırır.	*
E.6.3	7.3		Modele göre dikiş yapılacak parçaları deri model makineciye verir.	
E.7.1	8.1	A8	Makineci tarafından dikilen parçalarda gerekli yerlere solüsyon sürer ve uygun tarafa bindirme işlemini yapar.	*
E.7.2	8.2		Kenarı düzgün ve potluk oluşturmada yapıştırma işlemini yapar.	*
E.7.3	8.3		Deri model makineci tarafından tespit edilen dikiş bindirme hatalarını düzeltir.	
D.8.1	8.4		Teknik föye göre model parçalarının ölçüsünü, simetrik parçaların eşitliğini ve parçalar arası uyumu kontrol eder.	*
E.9.1	8.5		Teknik föy, model ve şablona göre modeldeki çıtçı basılacak yerleri işaretler.	
E.9.2	8.6		Deride/kürkta çıtçı çalışılacak yerin arka yüzüne uya yerleştirir.	*
E.10.1	9.1	A9	Teknik föy ve modelde belirtilen bilgilere göre etiketin yerini işaretler.	*
E.10.2	9.2		İşaretlenen yere uygun etiketi yapıştırır.	*
E.10.3	9.3		Etiketli parçayı dikim için deri model makineciye verir.	
E.11.1	10.1	A10	Ölçü tablosuna göre yarı mamul ürünün ölçü kontrolünü deri model makineci ile birlikte yapar.	*
E.11.2	10.2		Ara ölçüm kontrolünde tespit edilen hataları düzeltir veya düzeltilmesini sağlar.	*
E.12.1	11.1	A11	Astar, yaka, cep/ilik ve apoletlerdeki dikiş payı fazlalığını keser ve çıt atar.	*
E.12.2	11.2		Hazırladığı parçaları ön yüze çevirir.	*
E.13.1	11.3		Teknik föye göre fermuar yerini ayarlar, solüsyon sürer ve doğru ölçüde fermuarı yerleştirir.	
E.13.2	11.4		Çekme ve potluk gibi hatalar yapmadan fermuarı yapıştırır.	*
E.13.3	11.5		Fermuar yerleştirdiği parçayı deri model makineciye verir ve dikilmesini sağlar.	
E.14.1	12.1	A12	Hatalı parçayı veya aksesuarı deriye zarar vermeden söker.	*
E.14.2	12.2		Önceki iğne izleri görünmeyecek şekilde, yeni parçayı/aksesuarı modele yerleştirir.	*
E.14.3	12.3		Yapıştırma işlemlerini yapar, dikilecek parçaları deri model makineciye verir.	*

(*) Yetkinliğin kanıtlanması için başarılı olunması zorunlu olan başarımlar ölçütleridir.

UMS BÖ	UY BÖ		B-BİLGİ ve ANLAYIŞ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri bildiğine ve anladığına dair kanıtları sunmalıdır:	
D.1.4	1.4	B1	Tela, astar, uya gibi yardımcı malzemelerin çeşitlerini doğru olarak bilir.	
E.1.2	2.1		Tela çeşitlerini ve özelliklerini doğru tanımlar.	
E.1.3	2.3		Telalanmış parçalarda yapılması gereken görsel kontrolleri doğru olarak tanımlar.	
E.2.1	3.1	B3	Şablona göre dikilmesi gereken yerlerde yapması gereken iş ve işlemlerin sırasını doğru bilir.	
E.4.1 E.4.2 E.4.3	5.1 5.2 5.3	A5	Malzeme özelliğine göre dikiş açma ve düzeltmede dikkat edilecek noktaları doğru tanımlar.	
E.5.2	6.2		Kenar temizleme yöntem ve tekniklerini doğru tanımlar.	
E.6.2	7.2		İlik/cep çeşitlerini doğru tanımlar.	
E.7.1	8.1	A8	Dikiş çeşitlerini ve özelliklerini doğru tanımlar.	
D.8.1	8.4		Giysi üzerine parçaları yerleştirirken dikkat etmesi gereken noktaları bilir.	
E.9.1	8.5		Model üzerinde yapılacak işleme göre işaretleme yöntemlerini bilir.	
E.10.1	9.1	A9	Etiket çeşitlerini ve kullanım amaçlarını doğru tanımlar.	
E.11.1	10.1		Ölçü kontrolü yapma yöntemlerini doğru tanımlar.	
E.11.2	10.2		Ara ölçü kontrolünde olabilecek hataları doğru tanımlar.	
E.13.1	11.3		Kapanma payı tekniklerini doğru tanımlar.	
E.14.2	12.2		Dikiş hatalarını düzeltmede dikkat edilecek noktaları bilir.	

**[12UY0111-3/A4] DİKİLMİŞ MODEL KONTROLÜ
YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Dikilmiş Model Kontrolü
2	REFERANS KODU	12UY0111-3/A4
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26.12.2012
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	

Deri Ayakçı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 10UMS0101-3

7	ÖĞRENME ÇIKTILARI
---	--------------------------

Öğrenme Çıktısı 1: Dikilmiş ürünün ölçü kontrolünü yapar.

Başarım Ölçütleri

- 1.1: Deri model makineci ile müşteri ölçü tablosunu inceler
- 1.2: Deri model makineci ile istenilen ölçü tablosuna göre dikilmiş ürünü ölçer.
- 1.3: Deri model makineci ile ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerini inceler ve tolerans dışı ölçüleri tespit eder.
- 1.4: Deri model makineci ile kalıp hatası, dikim hatası, kesim hatası ve ütü çekmesi gibi tolerans dışı ölçülerin sebebini tespit eder
- 1.5: Deri model makineci ile tespit edilen hataları ölçü kontrol tablosuna yazar.
- 1.6: Yetkisi dahilinde olan hataları giderir.

Bağlam: Teknik föydeki üretim talimatları

Öğrenme Çıktısı 2: Dikilmiş üründe malzeme uygunluk kontrolünü yapar.

Başarım Ölçütleri

- 2.1: İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.
- 2.2: Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder
- 2.3: Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.
- 2.4: Aksesuar ve süsleme malzemelerinin ürüne, dikime ve üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.
- 2.5: Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini deri model makineci ile kontrol eder.
- 2.6: Deri model makineci ile ara kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.

Bağlam: Teknik föydeki üretim talimatları

Öğrenme Çıktısı 3: Son kalite kontrol yapar.

Başarım Ölçütleri

- 3.1: Bitmiş ürün ölçülerinin ölçü tablosuna göre kontrolünü deri model makineci ile yapar.
- 3.2: Ürün üzerindeki süsleme ve aksesuarların yerlerini ve ölçülerini model özelliğine/teknik föye göre deri model makineci ile kontrol eder.

- 3.3: Etiket yerlerinin ve içeriğinin teknik föy doğrultusunda deri model makineci ile kontrol eder.
 3.4: Modelin insan vücuduna uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.
 3.5: Deri model makineci ile son kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.

Bağlam: Teknik föydeki üretim talimatları

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8 a) Teorik Sınav

Çoktan seçmeli soru sistemi kullanılır. A4 birimi için en az 10 soru sorulur. Her soru eşit puanlı olup, cevap anahtarı üzerinden değerlendirilir. Yanlış cevaplar dikkate alınmayıp değerlendirme doğru cevaplar üzerinden yapılır. Adayın başarılı sayılabilmesi için en az 60/100 puan alması gerekir. Soru başına sınav süresi en az 1 dakikadır. Sınav kapalı kitap usulü gerçekleştirilir. Teorik bilgi soruları belirlenen tüm başarımlar ölçütlerini karşılar. Teorik sınav soruları iş gerçekleştirilirken değerlendirici tarafından sözlü olarak adaya sorulabilir veya sınav yeterli sayıda gözetmen eşliğinde sınıf ortamında kağıt üzerinde gerçekleştirilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

Bu birimin performansa dayalı sınavı gerçek iş ortamında gerçek deri/kürk malzeme ile iş sağlığı ve güvenliği sağlanmış ortamlarda yapılır. Adaya değerlendirici tarafından, istenen ayakkabı modellerinden bir tanesinin kesim işlemleri ile ilgili, EK-2: Dikilmiş Model Kontrolü Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tabloyu kapsayacak bir uygulama senaryosu içerisinde yapılması istenen işlemlere dair bir iş talimatı verilir.

Adayın dikim öncesi hazırlık işlemleri için sınav materyallerinde belirtilen azami süre içerisinde işi gerçekleştirmesi gerekir. Performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için adayın 85/100 puan alması ve belirlenmiş kritik eylem basamaklarının tümünden başarılı olması gereklidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

-		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	26.12.2012-2012/98

EKLER**EK 1 Dikilmiş Model Kontrolü Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler****Eğitim İçeriği:**

1. İş Organizasyonu ve Planlama
2. Makine Bilgisi
3. Malzeme Bilgisi
4. Deri, Kürk ve Temel Tekstil Yüzey Çeşitleri ve Özellikleri
5. Deri/Kürk Dikim Yöntem ve Teknikleri
6. Dikim Araçlarını Tanıma ve Etkin Kullanma,
7. Malzeme Yüzey Kontrolü (Optik)
8. Basit Anatomi Bilgisi
9. Renk Bilgisi
10. Görsel Dikkat
11. Sayısal Dikkat
12. Analitik Düşünme ve Kıyaslayabilme,
13. Kalite Kontrol Bilgisi
14. Zamanı İyi Kullanma

EK 2 Dikilmiş Model Kontrolü Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tablo

YETKİNLİKLER				
UMS BÖ	UY BÖ	A4	A-BECERİ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri yapabildiğine dair kanıtları sunmalıdır:	
F.1.1	1.1	A1	Deri model makineci ile müşteri ölçü tablosunu inceler.	
F.1.2	1.2		Deri model makineci ile istenilen ölçü tablosuna göre dikilmiş ürünü ölçer.	*
F.2.1	1.3		Deri model makineci ile ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerini inceler ve tolerans dışı ölçüleri tespit eder.	*
F.2.2	1.4		Deri model makineci ile kalıp hatası, dikim hatası, kesim hatası ve ütü çekmesi gibi tolerans dışı ölçülerin sebebini tespit eder.	*
F.2.3	1.5		Deri model makineci ile tespit edilen hataları ölçü kontrol tablosuna yazar.	*
F.2.4	1.6		Yetkisi dahilinde olan hataları giderir.	
G.1.1	2.1	A2	İplik kalitesi ve renginin deriye/kürk uygunluğunu teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.2	2.2		Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini teknik föy ve modele göre deri model makineci ile kontrol eder	
G.1.3	2.3		Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	
G.1.4	2.4		Aksesuar ve süsleme malzemelerinin ürüne, dikime ve üretime uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.5	2.5		Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.1.6	2.6		Deri model makineci ile ara kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.	

G.2.1	3.1	A3	Bitmiş ürün ölçülerinin ölçü tablosuna göre kontrolünü deri model makineci ile yapar.	*
G.2.2	3.2		Ürün üzerindeki süsleme ve aksesuarların yerlerini ve ölçülerini model özelliğine/teknik föye göre deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.2.3	3.3		Etiket yerlerinin ve içeriğinin teknik föy doğrultusunda deri model makineci ile kontrol eder.	*
G.2.4	3.4		Modelin insan vücuduna uygunluğunu deri model makineci ile kontrol eder.	
G.2.5	3.5		Deri model makineci ile son kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.	*

(*) Yetkinliğin kanıtlanması için başarılı olunması zorunlu olan başarımlar ölçütleridir.

UMS BÖ	UY BÖ		B-BİLGİ ve ANLAYIŞ Yeterliliği başarıyla tamamlayabilmek için aday aşağıdakileri bildiğine ve anladığına dair kanıtları sunmalıdır:
F.1.2	1.2	B1	Ölçü tablosunda bulunan ölçüleri doğru tanımlar.
F.2.2	1.4		Deri model makineci ile kalıp hatası, dikim hatası, kesim hatası ve ütü çekmesi gibi tolerans dışı ölçü hatalarının kaynaklarını bilir.
F.1.2	1.2		İstenilen ölçü tablosuna göre dikilmiş ürünü ölçme yöntem ve tekniklerini bilir.
G.1.1	2.1	B2	Deri/kürke uygun iplik kalite ve renk özelliklerini bilir.
G.1.3	2.3		Üretime uygun dikiş özelliklerini doğru tanımlar.
G.1.4	2.4		Dikime ve üretime uygun aksesuar ve süsleme malzemelerinin özelliklerini doğru tanımlar.
G.1.5	2.5		Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütüleme sonucu olabilecek hataları bilir.
G.2.1	3.1	B3	Bitmiş ürün ölçülerinin kontrolünü ölçü tablosuna göre yapması gerektiğini bilir.
G.1.5	2.4	B2	Üründe olabilecek hata kaynaklarını doğru tanımlar.
G.2.5	3.5		Üretim raporunda ifade edilmesi gereken bilgi içeriğini doğru olarak tanımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

- 12UY0111-3/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çevre Güvenliği
- 12UY0111-3/A2 Dikim Öncesi Hazırlık İşlemleri
- 12UY0111-3/A3 İşi Dikime Hazırlama
- 12UY0111-3/A4 Dikilmiş Model Kontrolü

Adaylara meslekte başarılı olmaları için:

- 1- Deri Hazır Giyim Eğitimi veren örgün ya da yaygın eğitim kurumlarından mezun olmaları,
- 2- Kalıp (Şablon) bilgisi
- 3- Deri/Kürk çeşitleri ve özellikleri bilgisi
- 4- Renk bilgisi
- 5- Makine bilgisi
- 6- Deri/Kürk Hazır Giyim alanında deneyim ve meslek hakkında bilgi sahibi olmaları
- 7- Meslek ile ilgili yenilikleri takip etmeleri,
- 8- Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini yönetimle paylaşmaları
- 9- Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılmaları.
- 10- Bilgi ve becerilerini ilgili kişilerle paylaşmaları önerilir.

EK 2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

Adım Boyu: Bir birim dikiş uzunluğu

Ana Malzeme: Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzeme

Aplike: Giysiye üstten takılan cep, nakış vb. parça

Apolet: Giysilerin omuzlarına süs olarak takılan parça

Ayakçı: Deri ve kürk hazır giyimde, kalıbı hazırlanmış ürünün belli bir süre içerisinde, model resmi veya teknik föy doğrultusunda, model ve malzeme özelliğine göre ürün parçalarını dikime hazırlama bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişi

Biye: Giysinin değişik bölümlerini temizlemek ve/veya süslemek için ek bir malzemeye yapılan işlem

Biz: Katı bir şeyi dikerken iğne, kuşgözü, rivet gibi geçilecek yeri delmek için kullanılan çelikten yapılmış sivri uçlu ve ağaç saplı araç

Büzgü: Giysiye form vermek ve/veya model uygulamak için kullanılan, giysi parçalarına büzülerek eklenen bolluk

Cep Filetosu: Ceplerin ağızlarına dikilen ince düz parça

Cımbız: Çok iplikli makinelerde iplik geçirmeyi sağlayan küçük maşa

Conta: Pantolon arka parçasına form vermek için kalıbın bölünmesi

Çatmak: İki parçanın dikilerek birleştirilmesi

Çıma: 0 - 2 mm genişlikte dikilen üst dikiş

Çıt: Dikiş birleşimini gösteren işaret ve çentik

Dikiş Payı: Dikim için ölçü dışında kalıba verilen pay

Düzboy İplik: Kalıp üzerine işaretlenen, kumaşın çözgü yönünü gösteren çizgi

Fırfır: Giysinin değişik bölümlerine eklenen büzgülü parça

Garni: 1.Ürün üzerinde, ana malzeme ve renk dışında kullanılan farklı materyaller Herhangi bir şeyi ona uygun nitelikte tamamlayan nesne

Gaze: 0,5 cm ve üstü genişlikte dikilen üst dikiş

Gode: Üstü dar uca doğru genişleyerek açılan parça

ISCO: Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliği

Kalıp Kontrol Numunesi (Dokuma Kumaş Dikimi): Deri/kürk numune dikimi öncesi, kalıbın doğruluğunu ve ürünün bedendeki oturuşunu kontrol etmek için amerikan bezi, yapay kürk vb. kumaşlardan yapılan deneme dikim

Kemer: Giysinin bel kısmına dikilen temizleme ve form amaçlı parça

Kibrit Çıma: 0,3 cm genişliğinde dikilen üst dikiş

Kişisel Koruyucu Donanım (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazlar

Kup: Giysiye beden formu vermek ve model özelliği kazandırmak için kalıbın üzerinde yapılan boyuna kesiklerin oluşturduğu parça

Kuşgözü: Giysinin değişik bölümlerine yapılan/açılan deliklere takılan küçük madeni halka

Manşet: Giysinin kol uçlarını toplamak ve kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla kol ağzına geçirilen, düz veya şekillendirilmiş giysi parçası

Masura: Sanayi tipi düz makinelerde alt ipliğe hareket vermek için üzerine iplik sarılan metal makara

Mezura: Üzerinde metre ya da inç ölçü sistemi bulunan yumuşak malzemeden yapılmış katlanabilir, kıvrılabilir ölçüm aracı

Model: Tasarlanan ürünün tanıtım veya deneme amacıyla üretilen ilk örnek

Mola: Kalıba verilen yedirme pay

Mostra: Bedenden çıkan yaka formları ve fermuarlı ön kapamalarda beden ön iç parçası

Ölçü Tablosu: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için oluşturulan; üzerinde ürün teknik çizim, ölçüm yerleri ve tüm bedenler için ölçü ayrıntılarının bulunduğu tablo

Pat: Giysinin değişik yerlerine verilen kapama paylı açıklık

Patlet: Düğmeleri veya fermuarı gizlemek için yapılan kapak,

Pens: Giysiye beden formunu vermek için kalıptan alınan pay

Pervaz: Giysinin kavisli bölümlerini temizlemek için dikilen parça

Pili: Giysiye form ve model özelliği katmak amacı ile katlanarak verilen bolluk

Punteriz Dikiş: Giysiyi süslemek ve dikişi sağlamlaştırmak için yapılan sarma dikişi

Regula: Şablona göre kesilmiş parçaların dikiş paysız-paylı kalıplarla yeniden kesilip düzeltilmesi

Risk: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimi

Rivet: Giysilerde genellikle cep kısımlarında kullanılan perçin

Roba: Gömlek/elbise üst bölümünde form vermek ya da model oluşturmak için kalıbın bölünmesi

Şablon: Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu kesime hazır kalıp

Tehlike: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin zarar görmesi, işyeri ortamının zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek potansiyel kaynak veya durum

Teknik Föy: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için hazırlanan; ölçü tablosu, kumaş, dikiş, aksesuar, nakış, baskı vb. talimatların tümünün oluşturduğu föy

Tela: Giyside istenen form, beklenen görünüm kalitesi ve etkiyi elde etmek amacı ile ürünün içine tutturulan ara katman

Tulum Yapmak/Çevirmek: Tüm parçaları dikilen giysi ya da parçanın astar veya başka bir parça ile düz yüzlerinin birleştirilerek çevrilmesi

Uya: Giyside esnemesi istenmeyen bölümlere iç yüzden uygulanan tek tarafı yapışkan bez veya kağıt bant

Volan: Dairesel hareketlerle bolluk verilerek hazırlanan parça

Yardımcı Aparat: Herhangi bir aracın çeşitli amaçlarla kullanılmasını sağlayan parçalar

Yardımcı Malzeme: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzeme

Yarma: 1. İlik, cep vb. çalışmalar için, derinin makas ya da jilet ile kesilmesi/açılması

2. Derinin yarma makinesinde ikiye ayrılması işlemi

Yırtmaç: Giysiyi rahat kullanabilmek için değişik yerlerine yapılan açık

Zig: İşlenmiş yüzeyi ciltli deri.

EK 3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) mesleğinde yeterliliğine sahip olan adaylar alacakları kısa süreli eğitimlerden sonra Modelist (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye4), Kesimci (Deri/Kürk Hazır Giyim)(Seviye4), Kalite Kontrolcü (Seviye4), Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4) , mesleklerine dikey geçiş yapabilir.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Sınav ve Belgelendirme Merkezi Ölçme Değerlendirme biriminde, görev alacak Sınav Değerlendiricilerinden aşağıdaki özelliklerden en az birine sahip olmaları beklenmektedir.

a- YÖK, MEB'e bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bu alanda en az 3 yıl eğitimci olarak çalışmış olmak.

b-Uygulamaya Dayalı Performans Sınav Değerlendiricilerinin Yükseköğretim kurumlarının ilgili alanlarından en az ön lisans düzeyinde mezun olup en az 5yıl çalışmış olmak

c- Deri/Kürk Hazır Giyim sektöründe en az 5 yıl Usta Öğretici olarak çalışmış olmak.

d- En az orta öğretim kurumlarından mezunu olup Deri/Kürk İşlenti sektöründe ilgili meslekte en az 7 yıl çalışmış olmak.

Performans sınavı ölçme ve değerlendirilmesinde, değerlendiriciler belgelendirme sistemi ve uygulama kuralları hakkında gerekli bilgiye sahip kişi/kişilerden oluşacaktır.